

CUỘC HỌP GIỮA ĐẠI DIỆN BỘ CÔNG THƯƠNG VÀ NHÓM CÔNG TÁC ĐIỆN & NĂNG LƯỢNG VBF

*Thời gian: 14:00, Thứ Năm, ngày 15/11/2018
Địa điểm: Trụ sở Bộ KH&ĐT, 6B Hoàng Diệu, Hà Nội*

TÓM TẮT NỘI DUNG THẢO LUẬN

I. THÀNH PHẦN THAM DỰ

Đại diện Chính phủ:

- Ông Nguyễn Nội, Phó Cục trưởng Cục Đầu tư nước ngoài, Bộ Kế hoạch & Đầu tư
- Ông Lê Anh Đức – Giám đốc Trung tâm Phát triển thị trường điện và Đào tạo nguồn nhân lực, Cục Điều tiết điện lực, Bộ Công thương
- Ông Lê Đồng Hải, Cục Điều tiết Điện lực, Bộ Công thương

Và đại diện các Cục/Vụ khác liên quan.

Đại diện VBF:

- Ông John Rockhold, Trưởng NCT Điện & Năng lượng VBF
- Ông Tomaso Andreatta, Đồng Chủ tịch VBF
- Ông Gavin Smith, Giám đốc Phát triển năng lượng sạch, Dragon Capital
- Ông Nguyễn Thanh Hải, Luật sư, Baker & McKenzie Việt Nam

Và hơn 15 thành viên khác là đại diện từ các doanh nghiệp.

II. NỘI DUNG THẢO LUẬN CHÍNH

Giới thiệu đại biểu và chương trình nghị sự

- Ông Nguyễn Nội giới thiệu đại diện của các cơ quan chính phủ tham dự;
- Ông John Rockhold giới thiệu VBF và các thành viên tham dự.

Tóm tắt các vấn đề về Hợp đồng mua bán điện trực tiếp (“DPPA”)

Ông Gavin Smith, Giám đốc Phát triển năng lượng sạch, Dragon Capital

Ông Nguyễn Thanh Hải, Luật sư, Baker & McKenzie Việt Nam

- VBF hoan nghênh những nỗ lực của Cục Điều tiết điện lực (“ĐTĐL”) trong việc thiết kế mô hình thí điểm DPPA để đưa vào triển khai trên thực tế. Các thành viên VBF đã có cơ hội trao đổi với tư vấn của VLEEP (Chương trình Năng lượng Phát thải thấp Việt Nam) và Deloitte, cung cấp những phản hồi từ các đối tượng sử dụng điện trên thị trường để hỗ trợ quá trình phát triển DPPA.
- Trong tương lai, cần có những hoạt động tham vấn cộng đồng, ví dụ thông qua các hội thảo ở Hà Nội và TP HCM, để giới thiệu tới khách hàng sử dụng về triển vọng rõ ràng của cơ chế này.
- Về đề xuất 2 mô hình của VLEEP: Sleeved DPPA và Synthetic DPPA, từ quan điểm thực tế, chúng tôi đề xuất lựa chọn cơ chế Sleeved DPPA bởi tính khả thi cao đối với DPPA.
- Sleeved DPPA: Cần có một khuôn khổ rõ ràng
 - ✓ Thời hạn hợp đồng DPPA mà ERAV và tư vấn đề xuất là bao lâu?
 - ✓ Cần xem xét đầy đủ những rủi ro trong quá trình xây dựng, đặc biệt là phân bổ và chia sẻ rủi ro và chi phí giữa các bên liên quan.

- Chúng tôi Năng lượng Xanh/ Tái tạo: vấn đề này có liên quan cả đến thẩm quyền của Bộ Tài nguyên & Môi trường; hiện chưa chính thức có thị trường. Vui lòng cập nhật thông tin về việc phối hợp của Bộ Công thương với Bộ Tài nguyên và Môi trường trong vấn đề này.
- Chuyển tiếp sang Thị trường bán buôn điện cạnh tranh: Tác động tiềm ẩn đối với DPPA.
 - ✓ Theo Thông tư số 36/2018/TT-BCT ngày 16/10/2018 mới được ban hành (có hiệu lực kể từ ngày 6/12/2018) về giấy phép hoạt động điện lực, nội dung mẫu giấy phép hoạt động điện lực có đưa vào nội dung yêu cầu đơn vị điện lực được cấp giấy phép (các công ty phát điện) có nghĩa vụ tham gia thị trường điện cạnh tranh theo quy định về vận hành thị trường điện.
 - ✓ Đề nghị làm rõ liệu đơn vị phát điện có quyền lựa chọn (TỰ Ý) hay có nghĩa vụ BẮT BUỘC phải tham gia thị trường bán buôn điện cạnh tranh. Theo các hợp đồng mua bán điện mẫu ký với EVN hiện tại cho các dự án năng lượng tái tạo, các đơn vị phát điện (tức bên bán điện) có quyền lựa chọn tham gia thị trường điện trên cơ sở tự nguyện, chứ không phải là nghĩa vụ bắt buộc.
- Ngưỡng công suất được miễn giấy phép hoạt động điện lực/ giấy phép phát điện áp dụng cho điện mặt trời trên mái nhà: Theo Thông tư mới nói trên số 36/2018/TT-BCT, ngưỡng công suất 1MW vẫn duy trì chưa thay đổi. Như chúng tôi đã đề xuất, nên tăng ngưỡng này lên mức 3MW để thu hút nhiều nhà đầu tư tư nhân hơn tham gia vào thị trường điện mặt trời trên mái nhà.

Phản hồi của Ông Lê Anh Đức – Giám đốc Trung tâm Phát triển thị trường điện và Đào tạo nguồn nhân lực, Cục Điều tiết điện lực

- Tư vấn của Cục Điều tiết Điện lực đưa ra 2 mô hình DPPA: Sleeved DPPA và Synthetic DPPA với những ưu nhược điểm khác nhau. Việc so sánh, đánh giá từng mô hình sẽ dựa trên 4 nhóm tiêu chí:
 - ✓ *Phù hợp với bối cảnh, cơ cấu và định hướng, lộ trình phát triển thị trường điện Việt Nam*; đồng thời phù hợp với kinh nghiệm quốc tế áp dụng cơ chế DPPA.
 - ✓ *Ảnh hưởng về mặt kinh tế*: Mô hình được đề xuất cần phải hài hòa về lợi ích kinh tế của các bên tham gia DPPA. Trước tiên, cần đảm bảo lợi ích của các đơn vị phát điện năng lượng tái tạo, ít nhất phải tương đương so với các cơ chế khuyến khích hiện đang được áp dụng, như FiT. Ngoài ra, các đơn vị cung cấp dịch vụ cũng phải được bù đắp các chi phí phát sinh một cách đầy đủ trong các giao dịch của DPPA.
 - ✓ *Về mặt vận hành*: Mô hình được đề xuất phải đơn giản, dễ khả thi trong bối cảnh thực tế của ngành điện Việt Nam, và không phát sinh khối lượng công việc lớn, ảnh hưởng đến tình hình vận hành của các đơn vị trong ngành điện khi thực hiện cơ chế này.
 - ✓ *Về mặt pháp lý*: Cơ chế được đề xuất phải phù hợp về mặt pháp lý. Trường hợp phải sửa đổi, bổ sung mới các quy định pháp lý liên quan, tư vấn của Cục Điều tiết Điện lực sẽ phải xem xét để đưa ra lộ trình cụ thể, chứ không thể thay đổi toàn bộ các quy định ngay lập tức.
- Mô hình nào đáp ứng được các tiêu chí trên ở mức độ cao hơn sẽ được lựa chọn. Về đề xuất lựa chọn mô hình Sleeved DPPA của VBF, Cục ĐTĐL sẽ cân nhắc trong quá trình làm việc với tư vấn của Cục ĐTĐL.

Quy trình thí điểm mô hình DPPA

Ông Gavin Smith, Giám đốc Phát triển năng lượng sạch, Dragon Capital

- Cần cụ thể hóa một cách chi tiết hơn về kế hoạch thực hiện thí điểm:
 - ✓ Nhóm khách hàng nào (ví dụ: KH thương mại, KH công nghiệp,...) có thể tham gia vào quy trình DPPA.

- ✓ Rủi ro; quy mô; và tiêu chí tham gia (cả về năng lực và tiềm lực tài chính) đối với các đơn vị phát điện tham gia thí điểm.
- ✓ Đơn vị nào ra quyết định về nội dung của chương trình thí điểm.
- ✓ Các đơn vị tham gia vào cơ chế DPPA có thể sẵn sàng chi trả các chi phí phân phối và truyền tải điện từ khâu của nhà sản xuất điện đến người tiêu dùng điện cuối cùng, nhưng sẽ không sẵn sàng bồi thường cho EVN phần lợi nhuận bị mất nào nếu có của EVN. Xét về nguyên tắc chung, cả nhà sản xuất điện lẫn người tiêu dùng điện cuối cùng không có nghĩa vụ bồi thường cho EVN phần lợi nhuận nào bị mất.
- VBF muốn nhấn mạnh các tác động tích cực của DPPA: bù đắp một phần chi phí vốn cho phát điện, thu hút dòng vốn đầu tư và cấp tài chính mới vào thị trường, tạo ra thêm các dự án phát điện, v.v. những điều này sẽ giúp mang lại nhiều tác động tích cực cho toàn bộ nền kinh tế.
- Một số vấn đề cần nêu trong quá trình tham vấn rộng rãi:
 - ✓ Mô hình Sleeved DPPA: cần làm rõ hơn các thành phần và phân bổ các loại chi phí cho DPPA và các thuật ngữ được dùng để định nghĩa cho các thành phần chi phí DPPA đó.
 - ✓ Phí ngoài lưới nếu ở mức 305 đồng là mức khá cao. Người sử dụng điện cuối cùng sẽ mong muốn mức giá năng lượng xanh ngang bằng hoặc thấp hơn giá hiện tại.
 - ✓ Phí ngoài lưới được cố định trong thời gian bao lâu? Tần suất điều chỉnh mức giá và phí này như thế nào? Về đề xuất rằng người sử dụng điện cuối cùng phải cam kết theo các hợp đồng dài hạn (10 - 15 năm) để mua điện, điều này cũng có thể những phức tạp nhất định khi người sử dụng điện cuối cùng không được biết các chi phí sẽ thay đổi như thế nào trong thời gian dài đó.
 - ✓ Về quyết định đầu tư, người sử dụng điện cuối cùng sẽ phải cân nhắc liệu có mua điện theo hợp đồng DPPA hay sẽ tiếp tục mua theo hợp đồng cung cấp điện hiện tại của EVN? Chi phí cấp điện của EVN cho 10 năm tới là bao nhiêu.
 - ✓ VBF hiểu rằng Thủ tướng Chính phủ đã ban hành và công bố khung giá của mức bán lẻ điện trong năm 2017. Tuy nhiên, người tiêu dùng không có bất kỳ thông tin nào về biến động giá điện bán lẻ trong tương lai. Chúng ta cần minh bạch xu hướng biến động trong giá điện bán lẻ này cho khoảng thời gian 5 - 10 năm.

Phản hồi của Ông Lê Anh Đức – Giám đốc Trung tâm Phát triển thị trường điện và Đào tạo nguồn nhân lực, Cục Điều tiết điện lực

Về nhóm khách hàng tham gia chương trình DPPA:

- Mục tiêu dài hạn là thiết kế một mô hình DPPA để đảm bảo cả khách hàng sản xuất (tức khách hàng sản xuất hàng hóa và khách hàng cung cấp dịch vụ) có thể lựa chọn để sử dụng nguồn năng lượng sạch. Theo chủ trương của Chính phủ, đến giai đoạn 2021-2022, khách hàng sử dụng điện lớn, bao gồm cả công nghiệp và thương mại, đều có khả năng tham gia vào thị trường điện để có giao dịch trực tiếp với đơn vị cung cấp. Cũng tại giai đoạn đó, khách hàng có nhiều lựa chọn để mua điện: từ nhà sản xuất điện trực tiếp, hoặc từ các đơn vị bán lẻ.
- Mục tiêu của giai đoạn thí điểm là xem mô hình được đề xuất có khả thi, hiệu quả, và ảnh hưởng đến cấu trúc ngành điện của Việt Nam cũng như các đơn vị liên quan như thế nào. Hiện tại, tư vấn của Cục ĐTĐL khuyến nghị nên hạn chế các nhóm khách hàng trong giai đoạn thí điểm. Một khi đánh giá được mô hình khả thi trong giai đoạn thí điểm và có thể nhân rộng, Cục sẽ mở rộng nhóm đối tượng khách hàng tham gia vào cơ chế này. Hiện tại, theo phân tích hiện tại, Tư vấn của Cục ĐTĐL đang tập trung vào nhóm đối tượng là khách hàng công nghiệp.

Về quy mô giai đoạn thí điểm:

- Hiện tại, Cục đang tập trung vào lựa chọn mô hình trước, chưa nghiên cứu sâu về chương trình thí điểm.

- Về quy mô dự kiến thử nghiệm khoảng 300MW như được nêu trong tài liệu của VBF, đây chưa phải là quyết định cuối cùng của Cục vì cần phải dựa vào kết quả khảo sát thị trường của tư vấn.
- Về đề xuất của VBF trong việc sẵn sàng tham gia vào quá trình khảo sát nghiên cứu thị trường, Cục sẽ trao đổi với tư vấn và VLEEP liên hệ trực tiếp với VBF để mở rộng đối tượng tham gia khảo sát.

Về việc cơ quan nào sẽ là đơn vị quyết định và các tiêu chí lựa chọn nhà máy năng lượng tái tạo (“NLTT”) tham gia chương trình DPPA:

- Tư vấn đang nghiên cứu và chưa đưa ra tiêu chí cụ thể. Cục đang trao đổi với Tư vấn về việc lựa chọn nhà máy công suất từ 30 MW trở lên có phù hợp không.
- Các cơ chế mới như DPPA cần sự cho phép thực hiện của cấp có thẩm quyền. Dựa trên báo cáo của tư vấn, Cục sẽ báo cáo lãnh đạo Bộ Công thương xem xét. Nếu vượt ngoài thẩm quyền của Bộ Công Thương thì sẽ phải trình lên Thủ tướng Chính phủ.

Vấn đề liên quan đến đấu thầu nguồn NLTT thuộc chức năng, nhiệm vụ của Cục Điện lực và Năng lượng tái tạo.

Về việc thực hiện tham vấn cộng đồng: Cục đang phối hợp với tư vấn hoàn thiện các báo cáo trong tháng 11 hoặc tháng 12 năm 2018. Tùy thuộc vào chất lượng báo cáo, Cục sẽ báo cáo lãnh đạo Bộ Công Thương tổ chức Hội thảo lấy ý kiến rộng rãi.

Về giá và phí: Tổng giá và phí tư vấn các thành phần chi phí DPPA sử dụng trong tính toán về mô hình là 305 đồng – đây chỉ là giả định. Cục đang yêu cầu tư vấn phải có nguyên tắc tính toán rõ ràng, minh bạch.

DPPA charge:

- Bao gồm nhiều loại giá và phí khác nhau: phí truyền tải và phân phối (network cost – chi phí lưới), phí về dịch vụ phụ trợ hệ thống điện, chi phí điều độ hệ thống điện/ vận hành thị trường điện, chi phí quản lý khác,...
- Ngoại trừ giá phân phối – chưa có cơ sở pháp lý để ban hành một cách riêng biệt, các loại giá và phí khác đều đã có cơ sở pháp lý. Tuy nhiên, trên thực tế mới chỉ ban hành khung pháp lý cho giá truyền tải điện hàng năm.

Về thời hạn cố định giá, theo đề xuất của VBF, là 5 năm: hiện tại các loại giá và phí đều được xác định và công bố hàng năm. Việc xác định mức giá dài 5 năm cần nghiên cứu kỹ lưỡng vì hiện tại chưa phù hợp với các quy định hiện hành.

Về giá truyền tải điện: Hiện tại đang áp dụng giá điện thống nhất toàn quốc, chứ chưa có giá theo nút, để đảm bảo không phân biệt đối xử đối với tất cả các nguồn điện đầu nối vào hệ thống điện tại bất cứ vị trí nào trên lãnh thổ Việt Nam.

Giá vốn và mức tổn thất

Vấn đề thứ nhất

Ông Gavin Smith, Giám đốc Phát triển năng lượng sạch, Dragon Capital

Giá truyền tải điện quốc gia có liên quan đến việc truyền tải điện diễn ra chủ yếu chỉ trong các công ty điện lực miền Nam. Có vẻ không công bằng nếu tính chi phí truyền tải điện là toàn bộ chi phí bao gồm cả chi phí truyền tải liên miền là giá truyền tải quốc gia.

Phản hồi của Ông Lê Anh Đức – Giám đốc Trung tâm Phát triển thị trường điện và Đào tạo nguồn nhân lực, Cục Điều tiết điện lực

- Cục về cơ bản đồng ý rằng, về mặt lý thuyết, cần tính toán đúng bản chất các chi phí phát sinh cho từng giao dịch trên đường truyền tải, tương tự như phương pháp tính giá truyền tải theo nút hoặc theo chiều dài.
- Hiện tại Việt Nam đang áp dụng cơ chế giá thống nhất. Về lâu dài, Cục sẽ xem xét có nên chuyển đổi cơ chế này không. Để vận hành ổn định các lưới truyền tải cũng như phân phối, hiện tại chưa thể rõ được việc đấu nối các nguồn năng lượng tái tạo có ảnh hưởng tích cực hay tiêu cực. Nguồn NLTT là các nguồn không ổn định. Do đó, để đảm bảo vận hành lưới ổn định, cần có hệ thống lưới phân phối mạnh và dịch vụ phụ trợ cho hệ thống điện về mặt dự Phòng tốt. EVN đang có nghiên cứu cụ thể về ảnh hưởng của việc đấu nối các nguồn NLTT vào lưới.

Vấn đề thứ hai***Ông Gavin Smith, Giám đốc Phát triển năng lượng sạch, Dragon Capital***

Về quy trình phê duyệt đối tượng tham gia DPPA, chúng tôi đề xuất cơ quan có thẩm quyền và chịu trách nhiệm tổ chức thực hiện là Bộ Công thương. Đề án thí điểm mô hình DPPA nên đặt ra một quy mô cho thí điểm với mục tiêu thực hiện rõ ràng, nên ít nhất là 300 MW, mức này hiện chưa đạt đến một nửa tổng công suất lắp đặt trong nước đối với năng lượng tái tạo.

Phản hồi của Ông Lê Anh Đức – Giám đốc Trung tâm Phát triển thị trường điện và Đào tạo nguồn nhân lực, Cục Điều tiết điện lực

- 300 MW chỉ là quy mô trong chương trình thí điểm, không phải là mục tiêu của việc thí điểm.
- Về kiến nghị của VBF rằng giá phí 305 đồng/kWh hoặc 1,7 cent là khá cao, như đã đề cập, giá này phải bù đắp được các chi phí phát sinh. Ví dụ:
 - Singapore: giá bán lẻ khoảng 19 cent, trong đó tổng chi phí truyền tải phân phối chiếm 23,5%.
 - Úc: giá bán lẻ 23 cent, thì phí truyền tải phân phối chiếm 40%.→ Hiện tại chưa thể khẳng định phí 1,7 cent là cao, mà quan trọng phải phản ánh đúng chi phí phát sinh trong hệ thống.

Vấn đề thứ ba***Ông Gavin Smith, Giám đốc Phát triển năng lượng sạch, Dragon Capital***

- Về lộ trình giá điện bán lẻ, có một số điểm không hợp lý trong cấu trúc giá. Phân bố mức tăng trung bình giữa các nhóm khách hàng sử dụng điện khác nhau (khách hàng sử dụng điện sinh hoạt, Khách Hàng thương mại và Khách Hàng công nghiệp) dường như chưa phù hợp.
- Mức giá áp dụng cho giờ cao điểm trong một ngày cũng có vẻ chưa phù hợp. Nhu cầu cao điểm về sử dụng điện là trước và sau giờ ăn trưa. Nhưng vào buổi chiều, không có giá giờ cao điểm cho bán lẻ điện. Cơ cấu giá điện theo giờ cao điểm hàng ngày có vẻ chưa phù hợp với các điều kiện kinh tế của thị trường hiện tại.

Phản hồi của Ông Lê Anh Đức – Giám đốc Trung tâm Phát triển thị trường điện và Đào tạo nguồn nhân lực, Cục Điều tiết điện lực

Về cấu trúc biểu giá, Cục ĐTĐL ghi nhận góp ý trong quá trình nghiên cứu, sửa đổi cấu trúc biểu giá bán lẻ điện phù hợp giữa các nhóm khách hàng.

Vấn đề thuế***Ông Nguyễn Thanh Hải, Luật sư, Baker & McKenzie Việt Nam***

Khi áp dụng mô hình DPPA thì chính thuế và những vấn đề về thuế cũng nên được xem xét, trong đó có cơ cấu thành phần chi phí và giá DPPA. Cục ĐTĐLVN cũng nên cân nhắc tham vấn Bộ Tài chính về vấn đề thuế trong giai đoạn nghiên cứu mô hình DPPA để tránh những khó khăn, bất cập, rào cản xử lý những vấn đề thuế khi triển khai. Cơ chế bù trừ điện năng (net-metering) cho điện mặt trời trên mái nhà đã được phê duyệt vào năm ngoái (theo Quyết định 11 của Thủ tướng Chính phủ), song lại có vướng mắc về thuế và hiện việc thanh toán tiền điện dư cho các bên phát điện theo cơ chế net-metering cho điện mặt trời trên mái nhà vẫn chưa thanh, quyết toán trên thực tế.

Phản hồi của Ông Lê Anh Đức – Giám đốc Trung tâm Phát triển thị trường điện và Đào tạo nguồn nhân lực, Cục Điều tiết điện lực

- Cục Điện lực & Năng lượng tái tạo chủ trì và đang phối hợp với Cục ĐTĐL tiến hành nghiên cứu điều chỉnh cơ chế bù trừ điện năng (net-metering scheme). VBF có thể trao đổi trực tiếp với Phòng Năng Lượng Tái Tạo – Cục Điện Lực & Năng Lượng Tái Tạo để biết chi tiết.
- Về Chứng chỉ Năng lượng Xanh/ Tái tạo, hiện Cục Điện Lực & Năng Lượng Tái Tạo đang trong quá trình nghiên cứu.
- Về thời hạn của hợp đồng DPPA, tư vấn của Cục ĐTĐL đang thu thập một số hợp đồng mua bán điện mẫu từ các nước để nghiên cứu và đưa ra khung cho DPPA tại Việt Nam. Nếu VBF có những kinh nghiệm và các mẫu DPPA, vui lòng cung cấp cho Cục tham khảo.
- Về việc Thông tư số 36/2018/TT-BCT vẫn giữ nguyên ngưỡng công suất miễn trừ giấy phép hoạt động điện lực ở mức 1 MW: Trước năm 2017, việc miễn trừ giấy phép hoạt động điện lực cho lĩnh vực phát điện chỉ áp dụng cho các dự án có quy mô công suất dưới 50 kW. Tuy nhiên, do yêu cầu từ thực tiễn và theo nghiên cứu kinh nghiệm của các nước xung quanh, Cục đã nâng mức miễn trừ lên 1 MW theo quy định tại Thông tư 12.

Thảo luận chung**Vấn đề thứ nhất*****Ông Gavin Smith, Giám đốc Phát triển năng lượng sạch, Dragon Capital***

- Quy định hiện hành về điện mặt trời trên mái nhà yêu cầu trước khi lắp đặt công tơ hai chiều, phải có sự kiểm tra an toàn của EVN. Bằng cách này, EVN có một chốt kiểm soát an toàn đối với việc lắp đặt hệ thống điện mặt trời trên mái nhà có tiếp xúc với lưới truyền tải điện.
- Trong Diễn đàn VBF lần trước, VBF đã đề xuất áp dụng một cơ chế kiểm soát tiếp theo để đảm bảo EVN và các nhóm địa phương không bị ảnh hưởng tiêu cực bởi chính sách miễn trừ giấy phép điện lực cho điện mặt trời ở ngưỡng 3MW, ví dụ như thông báo cho EVN về quy mô của hệ thống lắp đặt, mức tiêu thụ điện hiện tại, hoặc mức sản lượng điện thực tế phát dư lên lưới - giúp EVN tin tưởng hơn vào việc lắp đặt hệ thống điện trên mái nhà lớn hơn mà không cần giấy phép hoạt động điện lực cho lĩnh vực phát điện.
- Cơ quan nào chịu trách nhiệm xem xét ngưỡng miễn trừ giấy phép?

Phản hồi của Ông Lê Anh Đức – Giám đốc Trung tâm Phát triển thị trường điện và Đào tạo nguồn nhân lực, Cục Điều tiết điện lực

- Thông tư 36 do Cục ĐTĐL chủ trì và phối hợp với các đơn vị như EVN, các đơn vị liên quan để nghiên cứu và trình lãnh đạo Bộ xem xét ban hành. Như đã trao đổi, trong quá trình sửa đổi Thông tư 12 để ban hành Thông tư 36, Cục ĐTĐL đã tổ chức nhiều cuộc họp với EVN/ các đơn vị liên quan để rà soát toàn bộ các điều kiện cấp phép hoạt động cũng như các ngưỡng.
- Vấn đề thuế liên quan đến Cơ chế bù trừ điện năng thuộc thẩm quyền và chức năng của Bộ Tài chính.
- Việc điều chỉnh giá bán lẻ điện bình quân được thực hiện theo cơ chế giá bán lẻ điện bình quân theo thị trường - theo Quyết định số 24/2017/QĐ-TTg. Việc đánh giá, rà soát chi phí được thực hiện hàng năm, đảm bảo giá bán lẻ điện phản ánh đúng chi phí của thị trường.

Vấn đề thứ hai

Bà Virginia Foote, Chủ tịch, Bay Global Strategies

Cục ĐTĐL có lộ trình cụ thể cho việc hoàn thành thiết kế DPPA tiếp theo để đưa ra tham vấn cộng đồng hay không?

Phản hồi của Ông Lê Anh Đức – Giám đốc Trung tâm Phát triển thị trường điện và Đào tạo nguồn nhân lực, Cục Điều tiết điện lực

- Dự kiến cuối năm 2018 sẽ hoàn thiện mô hình DPPA cho Việt Nam. Đến thời điểm đó, tư vấn sẽ phải hoàn thiện dự thảo về chương trình thử nghiệm mô hình DPPA; các công việc cần phải chuẩn bị cho việc thử nghiệm và các mốc thời gian.
- Dựa trên đề xuất của tư vấn, Cục sẽ thực hiện các công tác chuẩn bị (VD: xác định những quy định liên quan cần điều chỉnh, bổ sung...), báo cáo lãnh đạo Bộ và sẽ báo cáo Thủ tướng Chính phủ nếu cần.

Vấn đề thứ ba

Ông Vũ Toàn Thắng, Phụ trách phát triển thị trường điện, AES

- Cơ chế mua bán điện giữa bên mua điện và bên bán điện trong thị trường bán buôn điện cạnh tranh và hợp đồng DPPA khác nhau như thế nào?
- Luật Điện lực hiện tại chưa đề cập đến phí phân phối. Vậy để thực hiện cơ chế mua bán điện trực tiếp, có cần sửa đổi về Luật Điện lực trước không? Hoặc trong lúc chưa sửa đổi Luật Điện lực, liệu có thể đưa ra một hình thức nào đó để vẫn có thể thực hiện cơ chế mua bán điện trực tiếp khi chưa có phí phân phối điện?

Phản hồi của Ông Lê Anh Đức – Giám đốc Trung tâm Phát triển thị trường điện và Đào tạo nguồn nhân lực, Cục Điều tiết điện lực

- Cả 2 mô hình Sleeved DPPA và Synthetic DPPA đều có liên quan đến thị trường điện giao ngay, nhưng mức độ liên quan khác nhau.
- Thứ nhất, theo cơ chế Sleeved DPPA, phần điện dư của đơn vị phát điện năng lượng tái tạo sẽ được bán qua thị trường điện giao ngay và hưởng theo giá bán điện theo thị trường. Việc này mà theo Cục đánh giá, không phù hợp với thiết kế thị trường điện hiện tại của Việt Nam.

- Theo mô hình Synthetic DPPA, 100% sản lượng điện của đơn vị NLTT sẽ được bán thông qua thị trường. Việc xử lý giữa khách hàng và đơn vị NLTT (Hợp đồng DPPA) sẽ thông qua một hợp đồng tài chính (CfD). Hợp đồng CfD sẽ đưa ra quy định mức giá cố định trong một khoảng thời gian nhất định, sản lượng mua bán giữa hai bên khách hàng và đơn vị NLTT là bao nhiêu. Hai thông số này đều do 2 bên thỏa thuận, còn việc thanh toán cho hợp đồng CfD chỉ là sự sai khác giữa giá trong hợp đồng và giá trên thị trường giao ngay.
- Theo đó, mô hình Synthetic DPPA phù hợp và hoàn toàn giống với thiết kế thị trường bán buôn điện Việt Nam hiện tại. Theo cơ chế này, công việc phát sinh và các vấn đề cần giải quyết cũng sẽ giảm bớt đi.

Phản hồi của Ông Lê Đông Hải, Cục Điều tiết Điện lực

- Hiệu quả tài chính của đơn vị phát điện NLTT trong 2 cơ chế trên là tương đương nhau. Khi triển khai công thức toán học thì đều cho thấy sự đảm bảo về mặt tài chính cho đơn vị phát điện cũng như chi phí nguồn điện của bên mua điện.
- Như trình bày, việc áp dụng mô hình Synthetic DPPA hoàn toàn phù hợp với mô hình hiện tại của Việt Nam. Về cơ bản, Cục đang ủng hộ cơ chế Synthetic DPPA.
- Liên quan đến tình hình phát triển thị trường điện, Bộ Công Thương đã hoàn thiện Dự thảo Thông tư quy định vận hành thị trường mua bán điện cạnh tranh, trong đó cho phép nguồn NLTT được quyền lựa chọn tham gia thị trường điện. Thông tư dự kiến được áp dụng từ 01/01/2019.

Ông Nguyễn Nội và Ông John Rockhold phát biểu kết thúc cuộc họp